

Svensk Förening för Bild- och Funktionsmedicin

RADIOLOGI

Medlemsforum • Nr 3 • 2010

- Rapport från Röntgenveckan
- RADIOLOGI blir IMAGO MEDICA

Perfekt bildkvalité anpassad för varje individ

Philips Achieva 3.0 TTX med MultiTransmit teknologi

Philips Achieva 3.0 TTX anpassar sig automatiskt till varje patients unika anatomi. MultiTransmit-tekniken med parallell RF-sändning skräddarsyr signalen för att erhålla förbättrad bildhomogenitet och förkortade scantider som leder till ökad patientgenomströmning vid ett stort antal kliniska tillämpningar. Snabb, pålitlig och mångsidig ger den fördelar både kliniskt och ekonomiskt.

Intresserad av att veta mer? Kontakta Philips på 08-598 520 00 eller läs mer på www.philips.se

PHILIPS
sense and simplicity

SKVALLER OM KUNGEN

Ägnar sig inte detta medlemsblad åt men kan inte underlåta att rapportera att Karl XIV Johan förgyllde Röntgenveckan i Örebro invigning och denna tidnings omslag med sin närvaro. Kungen var i Örebro, Lena Philipsson var i Örebro, Orup och Peter Aspelin var i Örebro, var du där?

Röntgenveckan växer och blir större för vart år. I år var deltagarantalet mer än 1600 men antalet deltagande bild- och funktionsmedicinare, eller röntgenläkare för att använda Pål Svendsens vokabulär, ökar inte i motsvarande grad. Av landets bild- och funktionsmedicinare var ungefär en fjärdedel på plats i Örebro. Det är för få! Många av oss åker hellre till Chicago, Wien och Timbuktu än till Örebro, Norrköping och Sveg för att hämta ny kunskap. Helt visst är utbudet av radiologisk kunskap större och mer specifik på stora internationella möten än på Röntgenveckan, men vi åker inte på kurs, konferens eller kongress enkom för att lära nytt. Nej en lika viktig del är mötet, mötet med gamla och nya kollegor. Självfallet är det viktigt med internationella kontakter och globala nätverk men än viktigare är att känna kollegorna på grannsjukhuset och ha ett lokalt nätverk att vända sig till.

Foto: Catarina Magnusson

Förr hade vi regionmöten där vi träffade kollegorna i regionen och vi hade Riksstämman dit alla utom jouren åkte. Vid dessa möten lärde vi känna varandra och vi fick en uppfattning om vem som kunde vad i Sverige. I dag har vi i stort sett bara Röntgenveckan som lokal träffpunkt. Men

Röntgenveckans överlevnad bygger på att inte bara röntgensjuksköterskor, sekreterare och tekniker prioriterar den. Vi läkare måste vara där för att dela med oss av kunskap och inhämta ny kunskap men framför allt för att lära känna varandra. Så åk till Umeå nästa år och uppmana såväl ung som gammal kollega att åka.

I linje med Oscar II:s valspråk ”Brödrafolkens väl” släpper jag fram ett norskt bidrag och på det norska språket i detta nummer. CT-kursen i Larvik har blivit en träffpunkt över nations och yrkesgränser. Åk dit men också till Röntgenveckan!

Eder redaktör

Anders Magnusson

Svensk Förening för Bild och Funktionsmedicin

RADIOLOGI

Medlemsforum för SFBFM. Utkommer med 4 nr/år. Bidrag skickas enligt nedan

Adress Anders Magnusson, BFC/
Röntgen, Akademiska sjukhuset, 751
85 Uppsala
Tel 018-611 47 77 Fax 018-50 81 27
E-post anders.magnusson@radiol.uu.se
Hemsida www.sfbfm.se

Produktion
Tryckeri AB C A Andersson, Malmö
annons@caa.se, www.caa.se

Medlemskap

Ansök enklast om medlemskap med formuläret här nedan eller skicka följande uppgifter: Namn, e-postadress, tjänsteställe, tjänstetyp, födelseår och adress till sekreteraren under adress: Torbjörn Sundström Inst. Strålningsvetenskaper Enh. Diagnostisk radiologi Norrlands Universitetssjukhus 901 85 Umeå. Medlemsavgiften för fullt betalande medlem är 500:-/år. I avgiften ingår helårsprenumeration på Acta Radiologica. ST-läkare betalar halv avgift för sitt första medlemsår, sedan full avgift. Pensionärer och personer boende utanför Sverige betalar ingen avgift och erhåller ej Acta Radiologica.

Styrelse 2009

Ordförande	Katrine Åhlström Riklund
Vice ordförande	Torbjörn Andersson
Sekreterare	Torbjörn Sundström
Vetenskaplig sekreterare	Per Liss
Facklig sekreterare	Anders Wennerberg
Kassör	Peter Hochbergs
Redaktör	Anders Magnusson
Ledamot	Lott Bergstrand
Ledamot	Ola Björgell
Ledamot	Jan Blond
Ledamot	Olof Jarlman
Ledamot	Maria Kristoffersen Wiberg
Ledamot	Peter Leander
Ledamot	Anne Olmarker
Ledamot	Pia Säfström

Ungt Form Revisorer	Henrietta Ståhlbrandt Lillemor Forsberg Bo Persson
Valberedning (sammank.)	Olle Ekberg Peter Aspelin Lars Öhberg

RÖNTGENVECKOR

Tack Örebro för en fantastisk röntgenvecka! Örebro slog rekord igen. Rekord av deltagare, rekord av utställare, rekord av överraskningar. Det är alltid lika givande att träffa kollegor över den alltid så intressanta bild- och funktionsmedicinen. Ett problem med röntgenveckorna är att man inte kan vara med på allt. Varje dag står man inför spännande val. Vid årets röntgenvecka lämnades stafettpippen traditionsenligt över till nästa arrangör, som är Umeå. Vill redan nu bjuda in er alla till Umeå i September 2011. Ni kommer att bjudas på upplevelser ni inte ens kunde tänka ut att de fanns. Ni är också välkomna att delta i det vetenskapliga programmet med lärorika bidrag. Boka redan nu in 12-16 september i edra kalendrar så ses vi under björkarna om ett par årstider.

Vetenskapligt arbete

Nu ingår det i ST-utbildningen att de blivande specialisterna, våra blivande kollegor, gör ett kvalitetsarbete och ett vetenskapligt arbete. De allra flesta landsting har startat eller ligger i startgroparna för start av vetenskaplig kurs med en omfattning av upp till 12 veckor. Detta är bra och alla ST-läkare bör sträva efter att tidigt under sin utbildning gå denna kurs. Förutom denna kurs ska man under ST göra ett skriftligt individuellt arbete under handledning enligt vetenskapliga principer. Detta arbete ska presenteras på en större yrkesrelaterad sammankomst. Detta mål finns med i alla ST-utbildningar och syftar till att ST läkarna ska utveckla sin förmåga till ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt. Med tanke på den snabba utveckling som fortfarande råder inom vår specialitet är det förstås alldeles nödvändigt att man som specialist har en vetenskaplig skolning för att på ett kritiskt sätt kunna ta till sig och värdera all den information om nya metoder, utveckling av metoder, nya tekniker som i en strid ström kommer till oss. Självklart blir detta vetenskapliga arbete också en ingång till ett fortsatt vetenskapligt intresse och ett fortsatt vetenskapligt arbete för ett antal av ST-läkarna.

Det är förstås viktigt att de vetenskapliga arbetena anpassas till den tid som avsätts och att tid avsätts även för handledarna. Det är roligare och enklare att vara nyfiken tillsammans. Det har varit och är fortfarande mycket diskussioner kring mål 19. Se det som en möjlighet att under ett litet tag få fördjupa sig i en fråga eller ett problem som man är intresserad av. Att få svar på fler frågor än vad som ges möjlighet till i det dagliga arbetet. De ST-läkare som kommit igång med sina vetenskapliga arbeten uppmuntrar jag till att presentera dessa på Röntgenveckan.

Utveckling och framgång

Arbetet med regionala cancercentra går vidare. Bild- och funktionsmedicin är naturligtvis en viktig del i denna verksamhet och jag hoppas att flera av er är engagerade i arbetet runt om i landet. Den personifierade behandlingen bygger på avancerad utbildning och här går utvecklingen snabbt. Kraven på alltmer specifik information ökar och synen på modaliteterna förändras snabbt. I en diskussion på gårdagens carcinoidrund sammanfattar en onkolog hur patienten ska följas upp med att säga; "Denna patient behöver vi endast följa med konventionell röntgen." Den första tanken var att nu blev det allt fel, konventionell röntgen för uppföljning av neuroendokrina tumörer är inte riktigt lege artis. Men onkolgen menade inte ångröntgen, utan datortomografi. Datortomografi uppfattas som en sådan vanlig metod att den blivit lika med konventionell röntgen medan undersökning med mer eller mindre specifika tumörsökande substanser för SPECT/CT och PET/CT, MR på olika sätt utgör avancerade specialundersökningar. Egentligen är det ganska fantastiskt att CT som var ett makalöst genombrott när den kom i bruk på 70-talet och man för första gången kunde se mjukdelar i patienten, och som idag, skulle jag ändock vilja säga, fortfarande är en avancerad metod har kompletterats med andra, än mer avancerade metoder för diagnostik, karaktärisering och behandlingsutvärdering.

uppfattas vara en konventionell metod. Man kan undra var och när utvecklingen ska stanna, men det finns kanske inget stopp? Vad ligger runt hörnet? Vad heter nästa modalitet?

Infrastruktur

VR har glädjande beviljat två infrastrukturprojekt kraftfulla bidrag. Det ena är en 7T MR-scanner till Lund och det andra är medel till det svenska bioimaging-nätverket. Freddie Ståhlberg är PI för 7T projektet och Örjan Smedby i Linköping är PI för nätverket. Båda projekten är nationella med samverkan mellan universiteten i landet. Genomförda kommer dessa att bli ett bra styrketillskott i bioimaging-forskning i Sverige. För att dessa projekt ska leverera starka resultat är ett nationellt samarbete en förutsättning. Sett i ett Europeiskt perspektiv knyter dessa projekt dessutom an till den Europeiska infrastruktursatsningen, Euro-BioImaging som beviljats medel för en uppbyggnadsfas under de närmsta åren. Denna infrastruktursatsning ska stärka förutsättningarna för bio-imagingforskning i Europa och ge forskare nya möjligheter till samarbeten och tillgång till avancerad teknik och utrustning. Blir du nyfiken? Titta på: eurobioimaging.eu

Glädje

Kan inte låte bli att tala om att vi i Umeå nu har fått alla tillstånd som krävs för att starta FDG tillverkning. VI hann med 300 PET/CT patienter med inlevererat FDG under tiden läkemedelsverket och strålsäkerhetsmyndigheten arbetade med våra ansökningar. Ett stort tack till alla som varit engagerade i detta arbete. VI var sist ut bland univertitetssjukhusen men nu är även vi igång. I nästa nummer kommer ett reportage om Umeås nya PET/CT, cyklotron och radiokemi-facilitet.

Snart är glada julen här igen

Tiden går fort, fort, fort. Trots planering och framförhållning räcker tiden inte riktigt till. Åtminstone inte till allt jag vill och bör göra. En fördel med att tiden går fort är att det snart är nästa dag, nästa helg, eller nästa årstid och det är bra om man är nyfiken på vad som komma ska. Nu är det snart dags att plocka fram grillen igen – julsinkan ska grillas!

God Jul!

Önskar Eder ordförande

Katrine Åhlström Riklund

RÖNTGENVECKANS VINNARE

Vinnare Bästa fria föredrag

Tino Ebbers, Linköping

Evaluation of 4D MRI Flow Quantification

Motivering: Fin framställning. Nydanande metod och vackert visualiserande bilder.

Hedersomnämmande Fria föredrag

Monica Segelsjö, Uppsala

Patienternas upplevelser av CT- colon med luft respektive CO₂

Motivering: Patientnära forskning som kan förändra rutiner i vården. Klar och tydlig presentation

Hedersomnämmande Fria föredrag

Hampus Eklöf, Uppsala

Tunntarmspassage med DT bättre diagnos och lägre stråldos

Motivering: Trevligt framförande. Kan revolutionera diagnostiken. Från idé till praktiskt genomförande.

Vinnare Bästa poster

Pär Dahlman, Halmstad och Uppsala

CT Urografi i bukläge vs ryggläge - effekter på skiktbildningen under utsöndringsfasen.

Motivering: Fantasifull lösning på ett vardagligt problem vid CT us. av urinvägar.

Hedersomnämmande Poster

Srecko Rijetkovic, Stockholm

Ultraljud buk på nyfödda barn med frågeställning Nekrotiserande Enterocolit

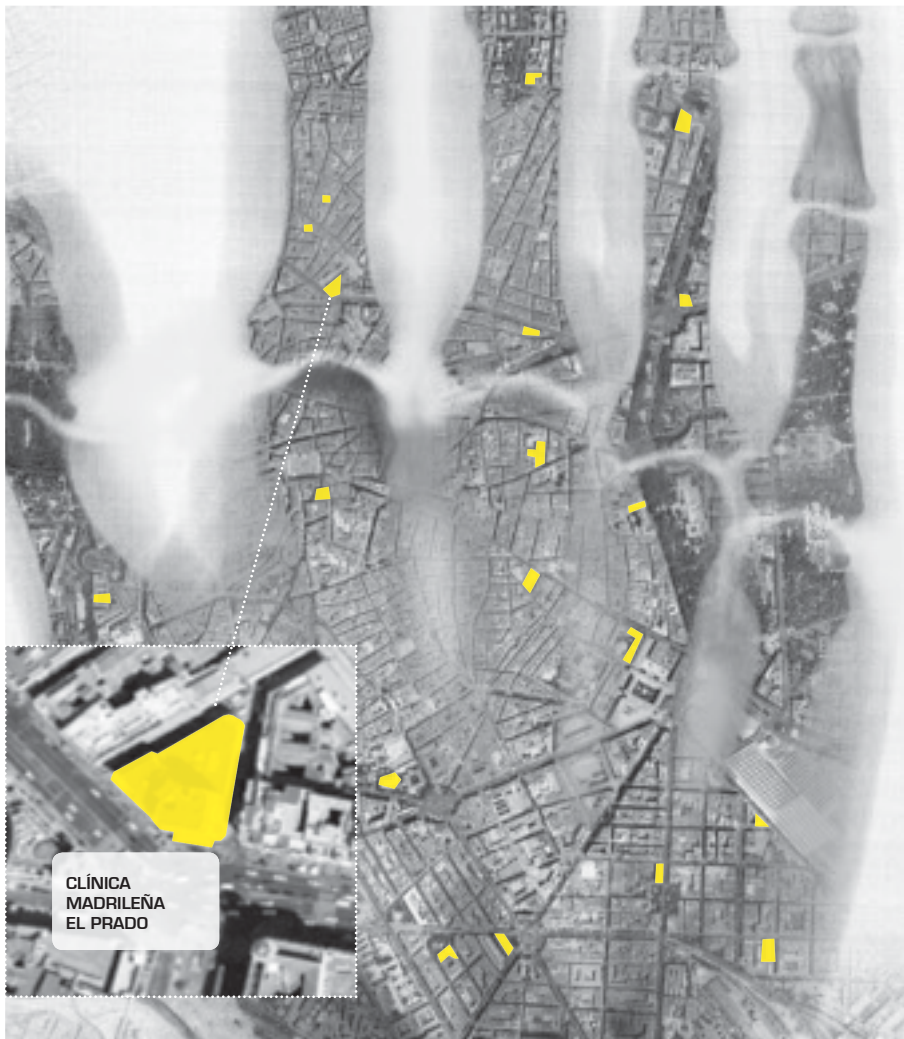
Motivering: Bra presentation av en väl genomförd studie.

Hedersomnämmande Poster

Hans Johansson, Jönköping

Dosimetri vid 3D rotationstomografiundersökningar samt jämförelser av effektiv dos mot konventionell röntgen och datortomografi.

Motivering: Ett viktigt arbete för att kontrollera dosbelastning med en ny radiologisk metod.

**VÄRLDEN BLIR
MINDRE.**

**OCH DIN
AVDELNING
STÖRRE**

Sectra RIS/PACS gör det enkelt att dela radiologitjänster över gränserna. Hemligheten heter Sectra RapidConnect, en egenutvecklad teknik som levererar patientdata ögonblickligen - oavsett bildstorlek.

Vägen till gränslös produktivitet börjar här: sectra.com/PACS

HOLGER PETTERSSON

En av radiologins portalfigurer har lämnat den globala scenen. Med självklarhet och litet ostyrig energi tog han sig an en mängd internationella uppdrag. Därmed var han visserligen sällan i Lund, men ändå märkligt närvarande. Han hade för vana att vid de mest udda tillfällen ringa från exotiskt avlägsna platser såsom Ulan Bator, Gagh och Marrakech. Då ville han ofta diskutera ett nytt projekt, som alltid var större, mer komplext och svårare än alla andras. Eller dryfta ett lokalt problem i Region Skåne, som alltid låg honom varmt om hjärtat. Oförtrutet och med stor intensitet höll han ordning på sina många uppdrag.

Holger var besatt av en annan sorts energi än vi andra. Han var dessutom global långt innan det ordet fanns på allas läppar. Holger föddes i Uddevalla, fick sin medicinska grundutbildning i Lund och började därefter genast sin radiologiska utbildning i Malmö. Holger gjorde karriär inom radiologins alla områden: forskning, administration och utbildning. Karriären började med forskningen som framför allt kretsade kring barn- och skelettradiologi, samt hemofili. Inom detta område disputerade hans sista doktorand så sent som 2007. Hans egen gradualavhandling fokuserade på hemodynamik, d.v.s. vätskeflöden i samband med kärlundersökningar. Det rådte tsunamivarning på laboratoriet när Holger var där. Holger formligen forsade fram. Efter sin avhandling var han post doc i såväl Kanada som USA. Forskningen ledde honom också in på administrationens bana såväl nationellt som internationellt. Han var under många år professor och klinikchef vid Röntgenavdelningen på Lasarettet i Lund. Men han var också chefläkare i Region Skåne. Han var i omgångar president i många internationella röntgenföreningar, allt ifrån forskningsspecifika till övergripande, europeiska och världsomfattande. Förutom forskning och administration arbetade Holger vidare med undervisning, även här på det globala planet. Han var en av huvudaktörerna vid The WHO Collaboration Centre for Education in Radiology i Genève. Han innehade gästprofessorer vid flera universitet i olika världsdelar. Han startade The NICER Institute och publicerade ett 20-tal läroböcker inkluderande The Encyclopedia of Medical Imaging. Holger kom att bli själva sinnebilden för, och det goda exemplet på, universitetets

tredje uppgift: att samverka med det omgivande samhället och sprida kunskap.

Men Holger hade även andra intressen. Han var bl.a. en hängiven samlare av inkunabler. Så blev han också vårdare av Svenska Läkarsällskapets boksamling. Då passade han naturligtvis på att göra en genomgripande ombyggnad av sällskapets bibliotek. Han var också aktiv i katolska kyrkan och medlem i nätverket Respect.

För ett par år sedan drabbades Holger av en progredierande sjukdom. Snabbare än vi anat släckte sjukdomen ett av de klarast lysande ljusen i den radiologiska världen. Holger ville vara radiologins ”store lärare”. Det är också så världen kommer att minnas honom.

Lund den 8 november

Olle Ekberg,
Peter Aspelin,
Pia Sundgren Maly

EN JUBLANDE RÖNTGENVECKA I ETT JUBILERANDE ÖREBRO

Örebros stolthet, Maria Johansson

Sedan tidigare arrangemang i Närke var förväntningarna på Röntgenveckan 2010 högt ställda, men ingen blev besviken. Örebro välkomnade med späckat program, stuvade kongresskassar och fullmatad utställning. Till och med gatorna fräschades upp med lite regnvatten inför anstormningen av bild- och funktionssupportrar från hela landet.

Mr Röntgenveckan himself, professor Torbjörn Andersson, hade tillsammans med organisationskommittén gjort allt för att få arrangemanget i toppklass.

Strålande inledning

Kunglig glans skänktes av Karl IV Johan, som i nästan egen hög person, påminde om valet av den förste Bernadotte till svensk tronföljare, i Örebro för 200 år sedan. Suveräna Maria Johansson med trio sjöng och utlovades som röd tråd, vilket bådade gott för resten av veckan.

Invigningsföreläsningen gavs av professor Peter Aspelin under rubriken ”Varför får inte jag Nobelpriset?” och var en briljant exposé över radiologins historia allt ifrån när Wilhelm Conrad nyttjade hustru Berta som modell för

första plåtarna till datortomografins utveckling och sedan konstruktionen av MR, även om det senare var lite mer svårbegripligt för vissa av oss. Vi fick alla kärnfulla tips om hur man når ära och berömmelse. Ledord är nyfikenhet, idoghet, timing, känna kungen samt ha en hjälpsam maka (make?).

Torbjörn Andersson tackade med orden "Om Maria Johansson är Örebro stolthet så är Peter Aspelin hela Röntgensveriges stolthet."

Imponerande program

Efter lunch talade Stefan Einhorn om vishet i vården, eller konsten att fatta optimala beslut. Visdom är problemlösning och hänger ihop med godhet, ödmjukhet och erfarenhet. Vi kan alla träna oss i att blir lite visare.

Man kunde också lyssna till hur man lyckas med en bra prestation, CT som problemlösare eller basalt om MR eller i en överfull sal delta i uroradiologföreningens program om gynekologisk radiologi. Alternativt få reda på vad man egentligen har för sig på angio efter tre. Programmet var redan första dagen imponerande och mest besvär var det att välja.

Så småningom nöjda, efter att ha provat flertalet korvsorter, träffat många gamla och nya bekanta samt orienterat sig i utställningen kröp vi till kojs för att vara pigga inför resten av veckans program.

Röntgenveckogeneralen professor Torbjörn Andersson & co kunde sannerligen känna sig nöjda efter denna starka inledning på en superb vecka.

Torbjörn Andersson har nu aviserat att han lämnar röntgenuppdraget under hösten och istället skall ägna sig åt att få den nya läkarutbildningen i Örebro i toppskick till starten januari 2011. Vi är alla verkligen glada och tacksamma mot Torbjörn som gett oss flera innehållsrika och minnesvärda röntgenveckor och önskar honom lycka till i sitt nya, viktiga värv!

Anne Haglund Olmarker
20-24 September

www.ron

Peter Aspelin (ej Nobellpristagare), Maria Johansson och Torbjörn Andersson

Stefan Einhorn föreläser i stora salen

En ny fullmatad Röntgenveckodag väntar

SVENSK FÖRENING FÖR BILD- OCH FUNKTIONSMEDICIN

Rapport från Årsmötet

Under Röntgenveckan i Örebro avhölls årsmötet i vår eminenta förening och för första gången under namnet Svensk Förening för Bild och Funktionsmedicin. Det var inte lika stor uppslutning som föregående år men den tappra skara som kommit till mötet fick avnjuta både andlig och smaklig spis som traditionen föreskriver.

Det var vår alltid lika kloka ordförande Katrine Åhlström Ricklund som höll i klubban med bistånd av vår sekreterare Torbjörn Sundström vid pennan för protokollet.

Underskott

Kallelsepunkterna behandlades snabbt tills vi kom ner till ekonomipunkten där fick vi en utförlig redovisning om hur vårt ekonomiska läge är just nu. Kassören Peter Hochbergs berättade att vi går med ett underskott detta år på ca 400 tkr men att 200 tkr av dessa är en belastning som tillhör 2010 allt detta beroende på att vi just nu har bytt redovisningsfirma som vill lägga upp redovisningen på ett annat sett än vad som tidigare gjorts. Det framkom också att vi går back på medlemskapet i ACTA samt att vårt eget meddelandeblad är dyrare än vad som budgeterats. Båda dessa punkter skall under året som kommer granskas av styrelsen. Kassören var inte orolig att yrka på att vi fortsätter med oförändrad medlemsavgift, som tillägg till detta kan sägas att vi har ett eget kapital på flera miljoner att ta av. Styrelsen rekommenderades ansvarsfrihet av revisorerna vilket även antogs av de närvarande i mötet.

Val

I år behövdes det inte väljas några nya medlemmar till styrelsen men till nästa år får valberedningen lite mer att göra. Valberedningen fick en ny medlem istället för avgående Peter Aspelin och det var Mikael Hellström. Revisorerna omvaldes så Lillemor Forsberg och Bo Persson fick fortsatt förtroende av mötet.

Namnbyte

En motion hade kommit in till mötet och det var en begäran

om att vi skulle byta namn på föreningen så att Radiologi/Röntgen ånyo ingick i föreningsnamnet. Denna motion lämnades utan åtgärd eftersom mötet inte kan gå emot det som Socialstyrelsen har beslutat att vår specialitet heter Bild och Funktionsmedicin. Eftersom vår förening är kopplad till den specialiteten i såväl Svenska läkarförbundet som Läkarsällskapet så har vi inte eget mandat att ändra till ett namn som inte finns förankrat i ett specialitetsnamn.

Efterfest

Mötet avslutades på samma uppsluppna sätt som vanligt med snittar och vin, vilket blev rikligt beroende på att det inte hade kommit så många till mötet. Vi fick lite förstärkning från Ungt Forum när de hade avslutat sitt pass vilket var mycket trevligt för vi behöver förnygring på våra möten och inom föreningen. Tänk på det ni som sitter i valberedningen till nästa år.

Vid pennan
Pia Säfström,
ledamot i styrelsen

”VI SKA HETA RÖNTGEN”

Motion till SFBFM inför årsmötet 23/9 2010 i Örebro

Det sorgligaste som hänt vår specialitet under min livstid (75 år) är att vi nu kallas ”Bild- och funktionsmedicin”.

Jag vill inte veta vem som kom på idén, vem som genomförde den eller vem som tycker om den. Jag vill bara att alla röntgenläkare, röntgensjuksköterskor och andra går samman om att ta bort eländet och att vi återgår till röntgen.

På röntgen gör vi som förr diagnostik och mer och mer behandling (intervention). Självt har jag sedan 1980 bedrivit interventionell neuroradiologi och känner mig som röntgenläkare. På röntgen gör vi annat också, till exempel magnetkameraundersökningar. Vi alla vet vad det rör sig om men begreppet ”magnetrontgen” är behändigt och förstås av patienterna.

I vårt medlemsforum nr 2/2010 berättar vår ordförande Katrine Åhlström Riklund om en stor enkät som visar att röntgen är bäst av alla vetenskapliga uppfinningar genom tiderna, därefter kom penicillin och DNA. Vi bör alltså kalla oss röntgenläkare, röntgensjuksköterskor och röntgenavdelning. Om farmor har ont i höften så ska hon till sjukhusets röntgenavdelning och för allt i världen inte till Bild- och funktion.

På svenska (världens vackraste språk) bör vi heta röntgen, inte minst för att hedra Wilhelm Conrad. På engelska kallas specialiteten radiology. På det språket kan vår förening heta ”Swedish Society of Medical Radiology” men på svenska bör vi heta ”Svensk röntgenologisk förening”.

Om jag ringer till kollegan Mats Cronqvist i Lund så ber jag i växeln om att få tala med överläkare Cronqvist på röntgen och inget annat.

Jag vet att hopkoket har att göra med klinisk fysiologi men det hindrar inte att specialiteten ska heta röntgen. Innehållet i specialiteten kan beskrivas väl men den ska kallas röntgen. Unga kliniska fysiologer trivs inte heller och har skrivit en bister inlägg i Moderna läkare (nr 3, 2010). De önskar nära samarbete med oss men inte hopkok.

Mitt yrkande:

1. Benämningen Bild- och funktionsmedicin ska helt försvinna.
2. Vår specialitet ska kallas röntgen.
3. Vår förening ska heta Svensk röntgenologisk förening i stil med Svensk kirurgisk förening.
4. På engelska kan vi heta Swedish Society of Medical Radiology.

Göteborg i juli 2010

Pål Svendsen

Docent, fd överläkare

BÄSTA MONTER VID RÖNTGENVECKAN

Vinnare Bästa stor monter

GE Healthcare

Motivering: En monter med ”vibbar” från Chicago, både CT och MR, måhända i litet format men ändå en känsla av fullskalighet.

Vinnare Bästa liten monter

Krucom

Motivering: Årets vinnare av tävlingen ”liten monter” har i minimalistisk stil fångat intresset till montern med hjälp av bra design och ett bemötande, som kryddats med professionellt kunnande.

MODERATOR PÅ RÖNTGENVECKAN 2010

Förarbete

Veckan före det stundande årliga "eventet" var vi några som fick frågan om vi kunde hjälpa till med några sysslor. En av dessa var att moderera en session. På min lott föll onsdag morgon kl 08.30-10.00. Ett mail från Torbjörn med instruktioner slarvades bort av mig så jag anlände till Örebro utan att ha läst in mig på föredragen. Tisdag natt – åtminstone en mindre del av den – ägnades därför att läsa och stryka under så att det fanns frågor att ställa till föreläsarna ifall publiken skulle svika eller utebli. Detta kan tyckas vara ett otacksamt arbete då man lägger ned tid på frågor som till 95% sannolikhet inte behöver användas. Dock inget ont utan att det har något gott då jag nu har lärt mig saker jag annars kanske inte skulle läst in mig på. Således tacka alltid ja om du får frågan att bli moderator. Du lär dig alltid intressanta saker.

Akten

Onsdag morgon. Sal Skomakaren. Klockan är 08.20. Till min och flera tidiga närvarandes förvåning blir det fullt i salen innan utsatt tid. Vi får bära in lite fler stolar. Ändå fick många av er stå upp vid bakre väggen. Givetvis fantastiskt kul för de som har skickat in föredrag att ni kommer och lyssnar. "Hatten av" för att ni inte istället tog lång frukost denna morgon. Alla föredragen höll hög

kvalitet och spännvidden var stor; dosregistrering, dosoptimering, rengöring vid CT-colon, CT av hjärta, CT av hjärna vid trauma, CT istället för traditionell passage, nu akutprocess och slutligen multimodal framställning av carotisplaque. I det sista föredraget fungerade dock tråkigt nog inte projektionen av filmfiler. Detta, som jag antar var ett "codec"-elände. Stjärnorna stod fel eller teknikerna hade informerat dåligt... Saknade här tekniker från Conventum. VAR VAR DE? Dock, verkligen strongly av Helene Zachrisson att hålla föredraget utan bilder. Mina frågor då. Nej, de behövdes givetvis inte. Ni i publiken var intresserade, engagerade och ställde flera adekvata frågor till varje föredragshållare.

Efterarbetet

Egentligen inget. Ställde tillbaka en del av stolarna. Tog upp några papper från golvet och kunde lämna salen till nästa session påtagligt nöjd med denna morgon.

Tack Torbjörn för en fin Röntgenvecka.

Peter Leander
Styrelseledamot
SFBFM

VÅR TIDNING FÅR NYTT NAMN FRÅN OCH MED 2011

Bästa kolleger och medlemmar av Svensk Förening för Bild- och Funktionsmedicin. Om ert minne är gott så erinrar ni er att vi har haft förslag på ett nytt namn för nämnda skrift. I nummer 3 förra året bad jag om förslag på ett nytt namn och flera hörde av sig. Dessa sammanställdes sedan i första numret i år och ytterligare några namnförslag kom in i sista minuten. Nu har styrelsen diskuterat frågan och det vinnande förslaget är:

IMAGO MEDICA

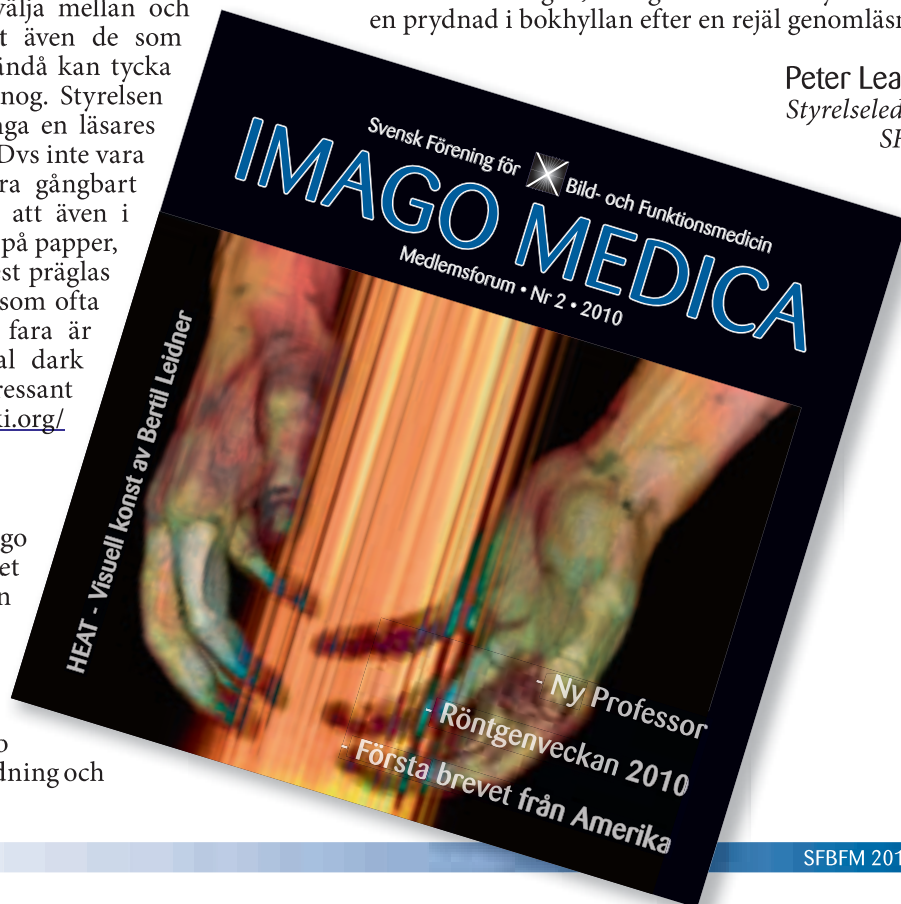
Det fanns många bra namn att välja mellan och det är styrelsens förhoppning att även de som hade hoppats på ett annat namn ändå kan tycka att det nya namnet kan vara bra nog. Styrelsen hoppas att Imago Medica kan fånga en läsares ögon och ha en lång halveringstid. Dvs inte vara en modefluga till namn utan vara gångbart under lång tid. Vi tror också på att även i fortsättningen ha en tidning tryckt på papper, detta i en tidsålder som annars mest präglas av flyktig elektronisk information som ofta snart är borta för alltid. Denna fara är uppmärksammas som "the digital dark age" och jag kan rekommendera intressant läsning i ämnet, ex-vis http://liswiki.org/wiki/Digital_Dark_Ages

Tillbaka till det nya namnet Imago Medica. Det vinnande förslaget skickades in av Göran Osterman i Umeå och han skrev som motivering – Salvete. Varför inte använda det språk som så få nu talar men som var vanligt på t ex vår forne kollega Linnés tid. Imago f., genitiv imagonis, betyder ju avbildning och

medicus botande, förse med läkande eller magiska krafter. Latinets imago liknar ju också det engelska ordet image som väl används i uttrycket medical imaging. Imaginary Medicine skulle låta bra men är ju mindre smickrande för innehållet! Valet.

Vi framför våra gratulationer till Göran. Vi har också skrivit att den person som kommer med det vinnande förslaget skall äras. Hur får vi fundera ut i styrelsen, men vi lovar att göra detta inom kort. Nu när vi har fått vårt nya namn på tidningen så kommer jag också beställa nya tidskriftssamlare som kommer att skickas till Er. Tidningen, med gammalt som nytt namn, är en prydnad i bokhyllan efter en rejäl genomläsning.

Peter Leander
Styrelseledamot
SFBFM

NÅGOT OM RÖNTGENSTRÅLAR

Röntgenstrålar

När jag bläddrade igenom medlemsbladet Radiologi såg jag i ögonvrån ordet "Marstallerstrålar". Det perifera seendet fungerade, och gav mig tillfälle att försöka klargöra begreppet för eventuellt förbryllade kollegor. ("Jakten på den försvunna laserstrålen" Radiologi s.26). Vi kan här lämna "laserstrålen".

Arthur W. Goodspeed - professor i fysik i USA - var kanske den förste som avbildade ett objekt med x-strålar. Tillsammans med fotografen William Jennings försökte de den 22 februari 1890 ta färgfoto av det gröna ljus som framkallades genom fluorescens. Jennings var osäker över hur många filmer som använts, varför alla framkallades. På några filmer fanns runda skuggor som de inte förstod vad de representerade. Jennings och Goodspeed brevväxlade om detta under år 1890 - vilket finns dokumenterat - med det var först 1896 när Röntgens upptäckt av x-strålarna blev känd som Goodspeed förstod vad försöket 1890 hade visat. Förnyade identiska försök med två mynt på en fotografisk film gav exakt samma resultat.

Anders Hemmingsson

Philip Lenard hade redan 1892 visat att katodstrålar kunde penetrera aluminiumfolie och visualiseras genom fluorescens och fotoplåtar.

Marstaller - anställd på institutet hos W.C. Röntgen - gjorde Röntgen uppmärksam på att det fanns en bild av en ring på ett fotografiskt papper som legat innesluten i en låda "Röntgen skall ha studsat och funderat på saken". Geheimrat A. Dyroff påstår i ett brev 1933 att han fått detta fotografiska papper av Marstaller men att det sedan förkommit (Friedrich Dessauer, Röntgens upptäckt; Natur och kultur 1955). Härav "Marstallerstrålar".

Som bekant "upptäckte" Wilhelm Conrad Röntgen x-strålarna en kulan fredagskvällen den 8 november 1895. Han publicerade snabbt arbetet "Über eine neue Art von Strahlen" den 28 december 1895 via fysikaliskt - medicinska sällskapet i Würzburg. Redan den 28 januari myntades

begreppet "Röntgenstrålar" på förslag av prof. Albert von Kölliker.

Namnet röntgenstrålar har dock ibland varit kontroversiellt. Tidskriften "Archives of the Rontgen Ray" - nuvarande

Wilhelm Conrad Röntgen

Philip Lenard

MDCT-KURS I LARVIK, NORGE 19-21 JANUARI 2011

I januar 2011 møtes nordiske radiologer og radiografer igjen til det tradisjonsrike Larvik-kurset. De siste årene har mange fra det radiologiske miljøet i både Norge, Sverige og Danmark besøkt Larvik og fått faglig påfyll om CT, fra store navn i europeisk og amerikansk radiologi. Denne lille byen sør for Oslo er kjent i Norge for sitt kvinnehåndball-lag i verdensklasse, men har kun et lite lokalsykehus. Ildsjeler

I panelet: Anders Magnusson og Anders Persson.

på sykehuset har i mange år klart å arrangere kurs med svært høy faglig kvalitet, og etter hvert har kurset fått en form som gjør at radiologer og radiografer ønsker å komme igjen år etter år.

På årets kurs kan man skilte med gamle kjente som Anders Persson og Anders Magnusson, men også Dominic Barron fra Storbritannia og Ken Schreibman fra USA. I tillegg er det gode muligheter for å bli kjent med nordiske kollegaer - i en uformell og avslappende stemning. Også denne gangen er det radiolog Roar Pedersen som leder kurset med fast hånd fra morgen til kveld.

Gå inn på vår hjemmeside www.larvik-kurs.no, så kan du se et spennende program, og kanskje melde deg på? Kurset er populært, så her gjelder det å være raskt ute!

Anita Ferner Kilmork

“Brittish Journal of Radiology” – åndrade således sitt navn till “Archives of Radiology” 1914. Detta pga att W.C.Röntgen till stöd för Tysklands krigsforberedelser för 1:a världskriget donerat sin brittiska Rumford-medalj till tyska Röda Korset i deras kampanj för insamling av privata guldföremål.

Det finns flera personer som varit delaktiga i grundläggande forskning inom det aktuella området. Som förslag till Nobelpriset i fysik 1901 finns dock endast Lenard och Röntgen representerade. Av de 29 förslagen hade 11 Röntgen som ensam pristagare, ett för Lenard ensam och 5 hade Lenard och Röntgen som gemensamma pristagare. Fysikkommittén rekommenderade enhälligt ett delat pris mellan Lenard och Röntgen, men Röntgen fick det ensam. Deras samarbete avbröts. Lenard fick dock Nobelpriset i fysik 1905 för sitt arbete med katodrör och dess strålar.

Vi får vara glada över att ”röntgenstrålarna” blev ”upptäckta” oberoende av vem som har störst del i detta.

Magnetisk resonanstomografi

Begreppet ”röntgen” har även smugit sig in i ”magnetisk resonanstomografi”(MRT), vilket jag beklagar. ”Magnetröntgen” används således i olika skrifter och vid vetenskapliga föredrag. Det finns dessutom i Svenska Akademiens ordlista (SAOL) liksom i Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademin. Däremot står glädjande nog i Nationalencyklopedin att det är en olämplig benämning. Jag har påtalat detta för redaktionen för SAOL, som vidarebefordrat ärendet till ”Språkrådet”. De är av samma åsikt som jag och föreslår att man kortfattat och i dagligt tal kanske kan använda ”magnetundersökning”. Ett annat alternativ kan vara ”magnetkamera” som också finns med i SAOL.

Har någon ett bättre förslag än magnetisk resonanstomografi?

Med vänlig hälsning
Anders Hemmingsson
Prof. emeritus
Diagn. exp. radiologi

Full autopositionering

Automatisk inställning av position, filter, exponeringsparametrar, bländarstorlek och bildbehandlingsparametrar.

Flytande pekskärm integrerad i bländaren

Den flytande pekskärmen visar alltid texten horisontellt, oberoende vilket position bländaren befinner sig i.

Lättanvänd joystick för finjustering

Med ett enkelt enhandsgrepp på joysticken kan små justeringar av bländarstorlek och ompositionering utföras.

Inbyggd takbelysning

Den inbyggda takbelysningen är samordnad med bländarlampan så att när bländarlampan lyser dimmas taklampan ner. När bländarlampan slocknar går takbelysningen tillbaka till normalt ljus.

Integrerad patientlyft

I samma skensystem monteras en motoriserad patientlyft som tar upp till 250 kg.

Roterbart undersökningsbord

Bordet är roterbart 340 grader. Vid undersökningar med patient på bårvagn kan bordet vridas undan för att få ytterligare golvyta.

Nya Adora – ett klokt röntgenlaboratorium som frigör resurser

Nu kan både patienter och personal få lättare röntgenundersökningar. Universal-systemet Adora sparar sjuksköterskornas axlar och minskar patienternas besvär. Ett effektivare patientflöde frigör dessutom värdefull tid till omhändertagande.

Adora kan utrustas med Canons fasta och portabla detektorer, genomlysning-detektor eller med trådlös detektor och är en plattform för skelett- och lungundersökningar, automatiskt stitching, genomlysning och RSA-teknik.

www.mediel.se

MEDIEL

Medical diagnostics & electronics

ÅRETS GULDREGN

Svensk Förening för Medicinsk Radiologis stipendier 2010

Vi har åter glädjen att presentera de stipendier som fördelats till ett antal av föreningens medlemmar.

2010 års stipendiater:

Bayer Schering Pharma:	<i>Peter Björkdahl, Huddinge</i>	15 000 kr
Covidien:	<i>Erik Hedström, Lund</i>	20 000 kr
GE Healthcare:	<i>Erik Sjölund, Södersjukhuset</i>	12 000 kr
	<i>Kerstin Cederlund, Huddinge</i>	10 000 kr
	<i>Fausto Labruto, Solna</i>	10 000 kr
Gothia:	<i>Gunnar Herlin, Huddinge</i>	10 000 kr

Mediel

*Fredrik Stålhammar,
Göteborg*

25 000 kr

Philips:

*Karin Thorneman,
S:t Göran*

15 000 kr

*Kristina Serednicka,
Karlskrona*

10 000 kr

Siemens:

*Pär Dahlman,
Halmstad*

10 000 kr

*Henrietta Stålbrandt,
Eksjö*

10 000 kr

Håkan Geijer, Örebro

10 000 kr

Svensk Förening för Medicinsk Radiologi lyckönskar stipendiaterna och framför ett stort tack till de bidragsgivande företagen!

Sveriges nya tjänst för att köpa eller sälja kvalitetslänsad granskning inom bildagnostik, inköpt, försäkrat, tryggt.

www.rxeye.net

SPUR-INSPEKTIONER I BFM 2011

Bakgrund

ST-SPUR har nyligen gjorts om för att passa den nuvarande Smälbeskrivningen. De nya SPUR dokumenten trädde i kraft den 4 maj 2009. En av fördelarna med nya ST SPUR är att dokumenten och checklistan medger att kliniken/avdelningen lätt kan göra en självvärdering för att se vilka brister som eventuellt finns och ungefär hur det skulle gå vid en SPUR inspektion. Dokumenten inklusive checklistan kan laddas ner från SPURs hemsida <http://www.slf.se/Utbildning/Sok-SPUR-resultat/Om-ST-SPUR/>

Aktuellt

Under det senaste året har vi på olika vis informerat om självvärdering med checklista inför SPUR inspektion (vid Röntgenveckor, Riksstämman, Framtidens Specialistläkare, Studierektorsdagarna i LF, i Läkartidningen 2010 nr 5 sid 272-3 O.Björgell et al, i vår egen tidning mm) och samtidigt utbildat ett rekordstort antal SPUR-inspektörer (flest i Sverige faktiskt !). Senast på Röntgenveckan 2010 i Örebro gavs färsk information om SPUR-SPUREX, i en fullsatt sal. Det fanns många frågor kring nuvarande ST och informationsbehovet är fortfarande stort. Efter föredraget

fick alla som ville en chans att göra en självvärdering och få direkt återföring.

En enkät som har nyligen sänds ut från SFBFM, till alla utbildande enheter, kommer att ge svar på vilken person hos Er som är ansvarig för förberedelser och mottagande av SPUR-inspektörerna. Likaså följer vi upp så att «självvärdering enligt checklistan» är genomförd på alla utbildande enheter. Nu bör vi tillsammans vara väl förberedda inför kommande inspektionsrunda inom BFM!

Förbered Er nu!

SFBFM uppmanar nu alla utbildande enheter i landet inom vår specialitet att utföra en SPUR inspektion under 2011, med start under vårterminen. Fram till dess hinner vi också få lite mer klarhet i hur det helt nya samarbetet med IPULS kommer att se ut rent praktiskt för SPUR-verksamheten med allt från organisation till ekonomi, vilket naturligtvis har stor betydelse, inte minst för Er som är inspektörer.

Ni som är inspektörer, eller ansvariga på en utbildande enhet, kommer att kontaktas efter det att alla enkäter är insamlade och sammanställda, med start sent i höst. Mer information kommer på föreningens hemsida innan jul

Bästa hälsningar

Ola Björgell

*Ordförande i SPUREX
SPUR samordnare för BFM*

Sveriges studierektorer provar på checklistan.
Läs mer om deras svar på SPURs hemsida under «aktuellt»: <http://www.slf.se/Utbildning/Sok-SPUR-resultat/Aktuellt/>

AIR MAIL
PAR AVION

AMERIKABREVET

I mars 2010 flyttade jag med familjen över Atlanten för att spendera ett år som post doc vid University of Washington i USA. I en serie resebrev kommer jag berätta om denna resa, som jag hoppas skall fungera som inspiration till andra som är intresserade av att komma iväg! Detta andra resebrev kommer handla om att påbörja sin forskning i USA.

Det förlovade landet?

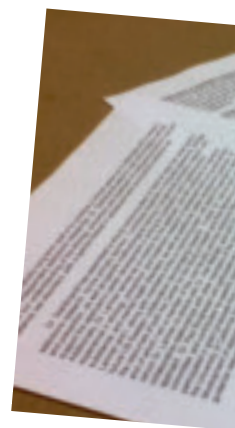
På gott...

I mitt senaste resebrev använde jag epitetet "forskningens förlovade land" om USA. På sätt och vis kan det vara sant - de satsar mer resurser på forskning och forskare än vad Sverige gör, och har ett väl utbyggt system genom hela forskarkarriärskedjan.

Det är mycket imponerande - och överväldigande - att komma hit utifrån. Kraven på forskare i USA har ändrats mycket under de senaste årtiondena. Förr kunde man gå igenom sin grundutbildning och forskarutbildning och disputerat utan att ha publicerat en enda artikel. Deras disputationer bygger svarare på utbildning, och att skriva en monografavhandling (en enda lång sammanhängande text, att jämföra med de inom medicin vanligaste sammanläggningsavhandlingarna i Sverige, där det skall ingå oftast fyra artiklar varav en skall vara förstanamn), och själva disputationen är mer en diskussion mellan kollegor, än ett försvar. Detta hänger fortfarande kvar i viss mån, men som en outtalad regel skall man numera, gärna redan under grundutbildningen, ha publicerat artiklar. Inte som förstanamn då, men deras artikelskrivande är väldigt utbyggt med medförfattarskap. Vancouverreglerna, som styr det etiska kring medförfattarskap, följs bra såvitt jag har kunnat bedöma, men till skillnad från mycket forskning i Sverige så har man delat upp författarskapet, på ett mycket strukturerat sätt, kring vem som skriver inledning, vem som gör de statistiska analyserna, etc. På så vis är det också lättare som ny forskare att komma in i systemet, och få publikationer.

Nåväl, som forskarintresserad student finns det en uppsjö av sätt att komma i kontakt med forskningen. Som doktorand skriver man en lång utbildningsplan som följs, men mycket förkovring

En tredjedel av min
etikansökan...

AIR MAIL
PAR AVION

AMERIKABREVET

i sitt ämne i form av föreläsningar och seminarier. Även som post-doc finns en mycket imponerande utbildningsplan att följa, som även den inkluderar föreläsningar och seminarier, men nu som både deltagare och ledare. Målet är att som färdig post-doc (normalt efter två år), ha fått en egen forskningsansökan beviljad, och därmed bli självständig forskare. Målet är detsamma i Sverige, men aldrig har jag sett en sådan struktur och stöttning som här.

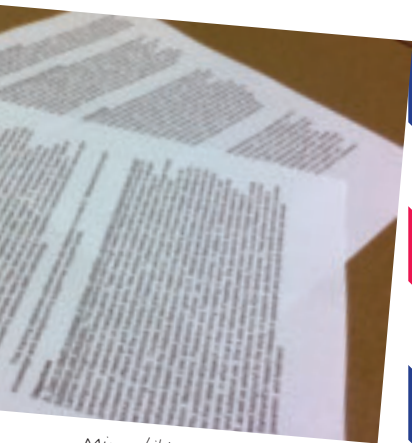
...men även på ont!

Det finns naturligtvis baksidor på det hela också. Likeväl som USA kan sägas vara forskningens förlovade land, så verkar det även vara byråkratins förlovade land... Etikansökan i Sverige, släng dig i väggen! Mitt eget projekt som jag håller på med här kräver naturligtvis en etikansökan, inget konstigt med det. "Det är bra att börja med den tidigt", sade min handledare. "Ja", tänkte jag, "hur svårt kan det vara?". Inte så svårt, visade det sig, men tidskrävande så in i Norden! Under tiden jag satt och jobbade med den fick jag höra att funktionell MR inte var så lätt att få godkännande för - en av mina bihandledare fick sin godkänd först efter sex månader. Ja, tjena! Där går en stor del av min tid här, bara till det! Nu hade jag tur och fick min godkänd på endast ett par veckor, men iväg i kuvertet gick själva ansökan på 27 sidor. Plus 22 bilagor! De vill veta precis varenda liten sak - det krävs mallar på samtalen man skall ha med sina försökspersoner... Hittills är jag dessutom uppe i tre modifieringar - jag har velat lägga till ett svarsalternativ på en av frågeenkäterna jag har - ändring i ansökan krävs. Jag har fått ett ytterligare etiskt godkännande - då krävs det att jag skall skicka in en modifiering för att berätta detta...

Och det stannar inte där. Man måste ha ytterligare ett nationellt etiskt godkännande, om man som jag skall fråga personer om de har röket cannabis, eftersom det är olagligt. Alla anställda - från sekreterare till professor - skall ha exakt koll på hur mycket tid de lägger på sina olika projekt varje dag. Budgetar är detaljerade så att helheten försvinner.

Ja, ett förlovat land är det nog. Frågan är bara på vilket sätt!

Henriettae Ståhlbrandt

Min utbildningsplan, där det står precis vad jag skall lära mig och hur, under min post-doc.

PROFESSORSKONVENTET

Den 26-27 augusti samlades 18 av landets ordinarie och adjungerade professorer i radiologi till sitt årliga konvent. Konventet var i år förlagt till Uppsala och arrangerades av Rickard Nyman, som hade satt i hop ett digert program. Under två dagars intensiva överläggningar diskuterades gemensamma frågor och problem.

Handledning

Mycket tid ägnades åt diskussion om handledning av forskningsprojekt. I den nya ST-läkarutbildningen ingår att varje ST-läkare ska genomföra ett vetenskapligt projekt. Mycket är dock oklart omkring detta. Hur mycket tid ska avsättas för projektet? Vilka krav finns på innehållet? Är en litteraturgenomgång att betrakta som ett vetenskapligt projektarbete? Vem ska handleda och vilka kvalifikationer måste handledaren ha? Hur hittar vi lämpliga ämnen för

så korta projektarbeten som det rör sig om? Från flera håll framfördes vikten av att professorskonventet framför sina synpunkter i dessa frågor.

Grundutbildning

Sedan länge har det i grundutbildningen vid samtliga lärosäten ingått att varje läkarstudent ska genomföra ett vetenskapligt projektarbete. Omfattningen av detta arbete har dock varierat mellan olika universitet. Sedan några år har samtliga universitet utökat projektet så att det i dag avsätts en hel termin för detta. Det var konventets åsikt att på en termin är det möjligt att genomföra ett avgränsat projekt och också avrapportera det i form av föredrag på t ex Röntgenveckan eller som artikel i vetenskaplig tidskrift. Men hur lockar vi studenter till att genomföra sina projekt inom bild- och funktionsmedicinen. Bild- och funktions-

medicin står för en mycket liten del av den totala läkarutbildningen och projektarbetet är en möjlighet att rekrytera till specialiteten och väcka intresset för forskning inom ämnet. En fråga som diskuterades var studenternas uppfinningsrikedom. Många studenter vill skynda på sin utbildning och ett sätt att göra detta är att förlägga projektarbetet till loven. Men är det tillåtet?

Historisk rundvandring

Före middagen på torsdagskvällen guidades professorerna runt i Uppsalas historiska kvarter väster om Fyrisån av demonstrator academicum Mikael Norrby. Nu vet även röntgenprofessorer varför vi firar Erikdagen den 18 maj och vad det riktiga namnet på Uppsala domkyrka är.

Vart ska professorer rikta blicken om inte framåt-uppåt. Mikael Norrby i röd slips.

Anders Magnusson

SVENSK URORADIOLOGISK FÖRENING

Liksom många andra delföreningar passade Svensk förening för Uroradiologi, SURF, på att avhålla sitt årsmöte under Röntgenveckan i Örebro. Endast en handfull av medlemmarna hade möjlighet att bevista mötet. En stor del av årsmötet ägnades åt att diskutera det fortsatta arbetet med en grenspecialitet i abdominell radiologi tillsammans med Svensk förening för Gastrointestinal radiologi.

Under vårterminen 2010 har SK-kurs i Urogenital radiologi avhållits i Göteborg. I många år har Göteborg och Uppsala turats om att arrangera en årlig SK-kurs. Detta täcker dock inte behovet, eftersom varje kurs brukar ha en lång reservlista. På mötet diskuterades även att arrangera någon form av betalkurs inom uroradiologi. Det finns ett behov av detta både för ST-läkare och specialister.

Uroradiologiskt intresserade kollegor uppmanas kontakta Kjell Geterud, kjell.geterud@vgregion.se för ansökan om medlemskap. Vi har vid tidigare årsmöten fastställt årsavgiften till 100 kr. Denna summa kan sättas in på pg 271351-9 med angivande av avsändare.

SURFs styrelse är följande:

Roland Stendlert ordförande,

Anders Magnusson vice ordförande,

Kjell Geterud sekreterare och Per Liss kassör.

Roland Stendlert

Ordförande SURF

roland.stendlert@ltkronoberg.se

SURFs ordförande
Roland Stendlert
och sekreterare
Kjell Geterud.

MODIGA UNGA KOLLEGOR

Röntgenveckans fallpresentationstävling, arrangerad av Ungt Forum under torsdagseftermiddagen, drog som vanligt fullt hus. Under ledning av Ola Björgell presenterade ett antal modiga unga läkare på ett medryckande och underhållande sätt, spännande och lärorika fall. Bredden bland fallen var stor och sjukdomar i flertalet organsystem var representerade. Samtliga tävlande hade välgjorda och illustrativa PowerPoint-presentationer och alla hade valt närmast ett deckarmysterieupplägg vilket höll publiken i oviss spänning fram till den sista avslöjande bilden.

Nyinstiftat pris

Att utse vinnare i kategorierna Skelettpriset respektive Thoraxpriset var enkelt för juryn eftersom endast ett bidrag var representerat i vardera kategorin. Skelettpriset, vilket utdelas av Svensk Föreningen för Muskuloskelettal Radiologi, erövrades av Mischa Woisetschläger från Linköpings universitetssjukhus med fallet "Snapping knee". Linda Johnson, Skånes universitetssjukhus Malmö, vann med fallet "Dold fara för livet" det nyinstiftade Thoraxpriset, utdelat av Svensk Förening för Thoraxradiologi. Dessa båda priser utdelades direkt efter avslutad tävling.

Hela Röntgensveriges tävlingsledare, Ola Björgell

Mischa Woisetschläger i tävlingstagen

”Best in show”

En betydligt svårare uppgift måste det ha varit för juryn att utse förstapriset för ”Bästa fallpresentation” då alla tävlande hade gjort sådana insatser att de var att betrakta som presumtiva vinnare. Samtliga tävlande hölls i spänning fram till torsdagskvällens bankett där juryns beslut meddelades. Till förstapristagare utsågs Firas Mosavi, ST-läkare från Akademiska sjukhuset i Uppsala. Juryns motivering lød ”Kort och koncis presentation med interaktion och ”knorr på svansen”. ”Best in show”. Priset består av en resa till ECR 2011 samt en plats i den Nordiska fallpresentationstävlingen

vid den Nordiska kongressen i Mariehamn 2011 där Firas representerar Sverige tillsammans med förra årets vinnare Fabian Arnberg. Lycka till båda två!

Avslutningsvis ett stort tack till samtliga tävlande för en lärorik och underhållande timme.

Anders Magnusson
Text & foto

Avslappade och nöjda efter tävlingens slut, Firas Mosavi, Linnéa Cerwén, Tobias Fält och Linda Johnsson

Glad segrare, Firas Mosavi

Bayer HealthCare
Bayer Schering Pharma

Gadobutrol

Gadovist® 1.0 – The Power of Contrast

Nu även i förfylld spruta till MR- injektor

- Enkelt handhavande
- Färre förberedelsesteg
- Passar Medrad®

Bayer AB, Bayer Schering Pharma, Box 606, 169 26 Solna
08 580 223 00, www.bayerscheringpharma.se

Gadovist, Gadobutrol. 1,0 mmol/ml injektionsvätska, lösning. Varje ml innehåller 604,72 mg gadobutrol (motsvarande 1,0 mmol gadobutrol innehållande 157,25 mg gadolinium). **Farmakologisk grupp:** Gadovist är ett paramagnetiskt kontrastmedel för magnetisk resonanstomografi. **Indikation:** Endast avsett för diagnostik. Kontrastförstärkning vid kranial och spinal magnetisk resonanstomografi (MRT). Kontrastförstärkning vid magnetisk resonanstomografi (MRT) av lever eller njure hos patienter med stark misstanke om eller påvisade fokala lesioner, för att kunna klassificera dessa lesioner som benigna eller maligna. Kontrastförstärkning vid magnetisk resonansangiografi (CE-MRA). **Varningsföreskrifter:** Det har rapporterats fall av nefrogen systemisk fibros (NSF) i samband med användning av vissa kontrastmedel innehållande gadolinium hos patienter med gravt nedsatt njurfunktion (GFR <30ml/min/1,73m²). Då det finns en möjlighet att NSF kan förekomma vid användning av Gadovist bör det endast användas hos denna patientgrupp efter noggrant övervägande. För vidare varningar se www.fass.se. **Datum för översyn av produktresumén:** 2007-11-29. **Produktens status:** R. **Utförsäljningspris:** Se www.fass.se. **Förpackning:** 10x15 samt 10x 30 milliliter injektionsflaska, 5x 7.5 samt 5x10 milliliter förfylld spruta och 5x 15 milliliter förfylld spruta till MR-injektor Spectris och Spectris Solaris från Medrad. **Ej förmån.**

SVENSKA KURSER OCH KONGRESSER 2011

11-14 april 2011

Ultraljudskurs för ST-läkare och nyblivna specialister, Malmö

Kursgivare: Ola Björgell och Olle Ekberg
Kursanmälan: Eva.Prahl@med.lu.se

24-28 januari 2011

Basal radiologi för primärjourer, Akademiska sjukhuset, Uppsala

Information:

Annika Häger

Institutionen för onkologi, radiologi och klinisk immunologi, Enheten för radiologi

Akademiska sjukhuset

751 85 Uppsala

Tel 018-611 4815

annika.hager@radiol.uu.se

http://edu.ipuls.se/www/_public/pub_course.cfm?CourseId=6635

30 januari - 6 februari 2011

MRT - Grunderna och Basal Klinik, Sunwing Resort Fañabe, Teneriffa

Anmälan, frågor och praktiska upplysningar:

Kurssekreterare Elisabeth Åhman

Tel +46851779787

6-13 februari 2011

Avancerad muskuloskeletal radiologi, Sunwing, Resort Fanabé, Teneriffa

Information:

Överläkare Mats Geijer

Bild- och funktionsdiagnostiskt centrum

Universitetssjukhuset

221 85 Lund

Tel: 046-173083

mats.geijer@skane.se

10-11 februari 2011

Fokus på pediatrik MR, Medicinhistoriska museet, Karolinska sjukhuset, Stockholm

Information:

Anmälan sker genom Mail till clas.aspelin@philips.com

21-25 mars 2011

Barn- och ungdomsradiologi, Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus, Sahlgrenska Universitetssjukhuset Göteborg

Information:

Verksamhetsassistent Kerstin Norman

Barnröntgen

SU/Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus

416 85 Göteborg

Tel: 031-3434639

kerstin.norman@vgregion.se

http://edu.ipuls.se/www/_public/pub_course.cfm?CourseId=6698&FromSearch=1

21-25 mars 2011

Vaskulär imaging och endovaskulära tekniker - en seniorekurs. Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg

Information:

Kurssekreterare Lotta Robertsson

Avdelningen för radiologi, Göteborgs universitet

SU/Sahlgrenska

413 45 Göteborg

Tel: 031-3427677

liselotte.robertsson@xray.gu.se

http://edu.ipuls.se/www/_public/pub_course.cfm?CourseId=6705

28 mars till 1 april 2011

Grundkurs i MR för läkare, Skånes Universitetssjukhus Lund

Information: Kurssekreterare är Eva Hallberg
eva.hallberg@skane.se

tel 046-177030

Titti Owman

titti.owman@med.lu.se

tel 046-173550

http://edu.ipuls.se/www/_public/pub_course.cfm?CourseId=6783

11-14 april 2011

Ultraljudskurs för ST-läkare och nyblivna specialister, Malmö

En kurs för ST-läkare och nyblivna specialister. Basalt ultraljud för BFM i föredrag samt med praktiska seminarieövningar.

Kursanmälan: Eva.Prahl@med.lu.se

2-4 maj 2011

Absolut Chef! Åhuskursen 2011, Åhus, Skåne

En kurs för Dig som gått Tjärökursen i ledarskap inom BFM, eller precis hoppat på ett chefsuppdrag!

Kursgivare: SFBFM.

Kursansvariga: Ola Björgell, Lott Bergstrand och Peter Aspelin.

Kursanmälan: Eva.Prahl@med.lu.se

2012

2-4 maj 2012

Tjärökursen Ledarskap inom Bild-och Funktionsmedicin, Tjärö, Blekinge skärgård

Kursgivare: SFBFM

Kursansvarig: Ola Björgell/SFBFM med inbjudna föreläsare

Kursanmälan/kursinfo: eva.prahl@med.lu.se

INTERNATIONELLA KURSER OCH KON- GRESSER 2011

13-15 januari 2011

**MR 2011 14th International MRI Symposium
Garmisch-Partenkirchen**

Information:

MR 2011

Schleissheimer Str. 2,

D - 80333 München

Tel: +49 - 89 - 210 98 60,

Fax: +49 - 89 - 210 98 698

E-mail: mr2011@eurokongress.de

<http://www.mr2011.org>

16-20 januari 2011

**International Symposium on Endovascular Therapies
2011 (ISET 2011), Miami Beach, FL, USA**

Information:

ISET Registration

tel +1 970-252-8686 (International), or email

ISETregistration@attendeainteractive.com

<http://www.iset.org/index.cfm?do=cnt.page&pg=1>

19-21 januari 2011

Skandinavisk MDCT-KURS i Larvik, Norge

Information:

MDCT-kurs i Larvik

Postboks 52 3251

Larvik, Norge

Tel:+047 97 47 40 42

Epost: post@larvik-kurs.no

<http://www.larvik-kurs.no>

19-21 januari 2011

**Basic Course in Vascular Ultrasound, Rigshospitalet,
University of Copenhagen, Denmark**

Information:
ESVS Office,
Linda Nielsen
Frydendalsvej 3, 1st floor,
1809 Frederiksberg,
Denmark
Tel: +45 2681 6186
Fax: +45 3332 1390
Email: Administration@esvs.org

19-22 janari 2011

**Leipzig Interventional Course 2011 (LINC 2011), 19-
22 januari 2011, Leipzig, Tyskland**

Information:
Antonie Jäger
Romanstraße 60
80639 München
Germany
e.mail: info@cong-o.de
Tel: +49 89 1295440
Fax: +49 89 13936704
<http://www.leipzig-interventional-course.com/>

3-6 februari 2011

**Society for Cardiovascular Magnetic Resonance Joint
Scientific Meeting 2011 (SCMR 2011), Nice, Frank-
rike**

Information:
CPO HANSER SERVICE
GmbH 22885
Barsbüttel, Germany
Tel: +49-40-670 882 0
Fax: + 49-40-670 32 83
Email: nice2011@cpo-hanser.de
<http://www.scmreurocmr2011.org/>

10-12 februari 2011

Joint Interventional Meeting 2011 (JIM 2011), Rom,

Italien

Information:
Victory Project Congressi srl
Via Poma, 2
20129 MILAN - Italy
Tel: +39 02 89 05 35 24
Fax: +39 02 20 13 95
info@victoryproject.it
<http://www.jim-vascular.com/default.asp>

3-7 mars 2011

**European Society of Radiology 2011 (ECR 2011),
Wien, Österrike**

Information:
ESR, Neutorgasse 9/2a,
1010 Vienna, Austria,
Tel +43 1 533 40 64,
Fax +43 1 533 40 64 444
[http://www.myesr.org/cms/website.php?id=/en/
ecr_2011.htm](http://www.myesr.org/cms/website.php?id=/en/ecr_2011.htm)

13-16 mars 2011

**Society of Skeletal Radiology Annual Meeting 2011
(SSR 2011), Scottsdale, Ariz, USA**

Information:
The Society of Skeletal Radiology
1100 E. Woodfield Rd,
Suite 520
Schaumburg, IL 60173
Tel: +1 847-517-3302
Fax: +1 847-517-7229
admin@skeletalrad.org
<http://www.skeletalrad.org/meetings/>

26-31 mars 2011

**Society of Interventional Radiology Annual Scientific
Meeting 2011 (SIR 2011), Chicago, Ill, USA**

Information:
Society of Interventional Radiology,
Tel: +1703 691-1805

3-8 april 2011

43th International Diagnostic Course in Davos, Schweiz

Theme: Diseases of the Heart & Chest, incl. Breast Information:

IDKD Office at MCI

Tel: +41 44 809 42 80

Fax: +41 44 809 42 01

info@idkd.org

www.idkd.org

8-10 april 2011

6th Clinical Update on Cardiac MRI & CT, Cannes, Frankrike

Information:

CardiacMRI&CT 2011

c/o Medconvent GmbH

A-1010 Vienna,

Kohlmarkt 16

Austria

Tel: +43-676-498 41 51

Fax: + 43-1-407 34 09

E-mail: cannes2011@medconvent.at

<http://cannes2011.medconvent.at/>

13-15 april 2011

14th ESGAR Hands-on Workshop on CT-Colonography Göteborg

Information:

WORKSHOP ORGANISER

Prof. Mikael Hellström

Sahlgrenska University Hospital

Department of Radiology

SE - 41345 Gothenburg, SWEDEN

Website: <http://www.esgar.org/index.php?pid=285&lang=1>

1-6 maj 2011

American Roentgen Ray Society Annual Meeting

2010 (ARRS 2010, Hyatt Regency, Chicago, USA

Information:

American Roentgen Ray Society

44211 Slatestone Court

Leesburg, VA 20176-5109

meeting@arrs.org

<http://www.arrs.org>

15-20 maj 2011

ICNC10 - Nuclear Cardiology and Cardiac CT, Amsterdam, Holland

Information: [http://www.escardio.org/congresses/](http://www.escardio.org/congresses/ICNC10/Pages/welcome.aspx)

[ICNC10/Pages/welcome.aspx](http://www.escardio.org/congresses/ICNC10/Pages/welcome.aspx)

18- 20 maj 2011

Cancer imaging 2011 - International Cancer imaging Society course, Budapest, Ungern

<http://www.icimagingociety.org.uk/meetings/index.html>

21-24 maj 2011

European Society of Gastrointestinal and Abdominal Radiology Annual Meeting (ESGAR 2011), Lido, Venedig, Italien

Information:

Central ESGAR Office

Neutorgasse 9/ 2a

AT - 1010 Vienna

Austria

Tel: +43 1 535 89 27

Fax: +43 1 535 70 37

E-Mail: office@esgar.org

<http://www.esgar.org>

Mer information om dessa och andra kurser och kongresser finner Du på:

WWW.SFMR.SE

ECR 2011

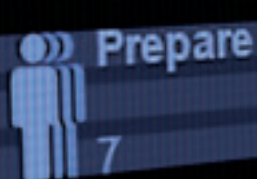
European Congress
of Radiology

Register online
now at

myESR.org/registration2011

Vienna
March 3–7

Beatrice A. Wyatt
MR Onco Multi-Region

Universal Reading

Multimodality Current

Multimodality Prior

Multimodality Compare

Är du förberedd på en ny
erfarenhet av bilddiagnostik?

Vi presenterar *syngo.via* – en ny programvara för diagnostik som kommer att förändra ditt sätt att arbeta.

Upplev effektiviteten och enkelheten när du använder *syngo*®.via. Lämna förbehandlingen till din programvara. Låt den guida dig genom sjukdomsspecifika flöden när du ställer din diagnos. Med en unik integration av modaliteter och IT får du tillgång till avancerad bildbehandling vid granskningsstationen, på kliniken, på kontoret – var du än befinner dig.

Med kontinuerlig innovation, service och ett revolutionerande nytt arbetssätt gör vi ditt arbete enklare. Vill du se hur? Gå in på www.siemens.com/syngo.via. Kontakt: www.siemens.se/healthcare

Answers for life.

SIEMENS